

מסורת הש"ס

- (א) [גמריס לב, ט] [יומא פה, ע"ש, א] (ב) [נמוסא ח, ח]; (ג) יבמות פ; ע"ש, ט; ועי' רש"י גטין לד; ד"ה ואלהם והר"ן נדרים נד; ד"ה איתמר; טעם דקרא וכו'; ומנא, (ד) קדושין מט: א, (ה) וימיה (בבבס) מו"מ וי"ב ס"א בתורה:

הגהות הב"ח

- (א) גב' שמדון כהדוקין, כ"ב ע"י בעירובין דף מה ע"ב; (ב) רש"י ד"ה ומני וכו' כמובן ותאניבם וימיה; (ג) ד"ה אין אל וכו' משני (בבבס) מו"מ וי"ב ס"א בתורה:

לעני רש"י

- שייני"ש, מוגלה, בורמפאלדן [בר"ן מלבי"ם], חקת.

מוסף רש"י

- סימן לעבירה הדרוקן, פניה של עברי עבירה מוריקין (יבמות ט, ס), סימן לגסות הרחב עניות, עניות דמורה, דלניה נוסה על גבי הכות, למתן נסותו אין משמש כל כנס ואין מחסר על שמועמו (קדושין סס).

דאכלן ולא עבדן. ונמלא שגחלות את צעליהן ועוד מתוך שלמומדות זמאכל וזמסתה גורמות לצעלים לגזול: **ופסיב.** זההיא פרשה זנזואת עמוס הכיתי אתכם בשדפון וסיפיה דקרא כרמיכס (ט) וימיהכס יאכל הגוס וכמיז זיואל יתר הגוס דמשמע שהגוס אינו אלא מחלת מכה ואחריה זאיס ארבה וחסיל אלמא גוצאי עולה צעון גול וכיון למיני גוצאי עולין רעב הוה וכיון דהרעב הוה כמיז זישעיה ויגזור על ימינן ורעב וגו' וסיפיה דקרא איש צטר זרועו יאכלו: **עיניו הדין.** שמהרין הדיינין לדונו ולא לשם שמים אלא לאחר שהזכיר להן הדין משהין אומו: **עווס הדין.** שמהעוין אומו מוודין: **קלקול רכין** ונתקלקל מאליו: **חרב וביזה רבה כו'.** דכמיז נקס צרית ואין צרית אלא תורה דכמיז אס לא צריתי יומס וליניה (ו) והגית צו יומס ולניה (ה) וכמיז חרב ועל ידי חרב דהיינו משלחת גירוי מלחמה הצביה צאה וכמיז ושלחתי דבר הרי דבר וכמיז צצברי לכס מטנה לחס הרי צנורת וכמיז צסוף כל הקללות יען וציען במשפטי מאלס הרי עיניו וציוות וקלקול צכלל: **שצועת שוא.** כל המשנה את הידוע כגון על האיש שהוא אשה. שצועת שקר שאין צדאמו ניכרת ומאמין שקר לצריות: **והדריכס משוסומין.** מאין עובד: **אלא צאלה.** ויש צמשמע צין שוא צין שקר וכמיז שצועת שקר וחללת שצצבת וצחילול שצצבת חילול וגמרינן משצועה: **חילול חרס** גדול צצני אדס למדיס הימנו ואינו נוהר צמעשיו נמלאו הקטנים מוולין צמורה על דו ואומריס זהו מצין שאין ממש צמורה וצמלות ונמלא השס מתחלל נעשה צצרו חולין: **אין אני שוק.** חורבן הצית צמשמע שאין משכני (א) בבבס: **כי אס כל הסועצות.** צפרשת עריות כמיז: **ונחסי אס פגריכס על פגרי גלוניכס.** דהיינו ע"ו וכמיז צמריה ואתכס אזרה צגריס וכמיז (ב) ושמונו עליה אזיכס היוצנים צה הרי שסס גולין ואזיכס יושצין צמקומן: **צצסוסייה.** שמינין: **ואסס צארץ אזיכס.** ולעיל מנייה כמיז ושמונו עליה אזיכס: **לא ישמה.** הרי צרות וגזירות ואת יתומיו ואת אלמנותיו לא ירחס הרי צועקין ואינס נענין צעון מה כי כלו חקף ומרע וכל פה דובר צבלה. ועוד ידו נטויה לשון ועד כל שנותיו של אדס שסן ע' שנה יד הדין נטויה עליו לצטל זכותיו צעון ז' הכל יודעין כו'. ולא הוצרך לאדס לפרש למה נכנסה והמנצל פיו צכך אפילו כו': **שוחה עמוקה.** מוכנת לפי זרות למי שפיו וזה: **ועוס ה' יפול סס.** זעס של הקצ"ה הוא שורה סס אלל פי זרות. הישב אללו ושומע קרוי ועומו של הקצ"ה: **הממרק עצמו.** מפנה לבו לכך. ממרק עצמו משאר עסקים להתעסק צעציות: **סמרוק צרע.** הממרק צרע: **הדרוקן.** חולי הוא: **של עבירה עצה.** הבאה צצביל עבירה עצה. צצרו מתקשה ועצ ונפוח צעציו: **ספוח.** שייני"ש נפוח עורו על צצרו ומינס צינתייס ונראה כוכוכית ורך מתוכו: **דק.** צצרו דק וכחוש: **מי מפיס.** מי מטיל גורל להצנין ולהודיע שאינו של עבירה עכשיו יאמרו עלי שעצמתי על דת ואין הכל יודעין צג' סימינס שאמרונו ופעמיס שמשנתין: **יענעל ציה.** שמתמת רעב צא לו ואין כריך לחסדו: **והא רצא דאמר.** כלומר למה חס צו והא לא הרעבי את עצמו מדקאמר דיענעל ציה צנמני מכלל דהמרעבי עצמו רע צעניו. ואי משוס שהיה משהה נקציו ואמרינן צצנורות (דף מד): **לואיה רבה הדרוקן רבה** שעל שהיית נקציס הוא צא: **הא איהו אמר נפישו קעיילי קדר.** רציס הרוגי נקציס ממומי הדרוקן של רעב. קדר לשון קדרה על סס שסוף קדרה: **דאנסי ליה צצנן צעדיניה.** התלמדיס הקצועיס להס עת לפניו אונסין אותו להסחות נקציו: **סימן גוסמלא"ן.** **עניוס.** צפרק האיש מקדס (קדושין דף מט): **מפרש מאי עניות עניות דמורה:** אסכרה. חולי המתחיל צמעייס וגומר צגרון הנקרא **בוסמלא"ן** על

במה מדליקין פרק שני שבת

לג.

תורה אור השלם

- 1 הביתי אתכם בשדפון ובירוקן תרבות גנותיכם וכרמיכם ותאניבם וימיהם יאכל תהיין ולא שבמם עדי נאם וי: נמוס ד ט
- 2 יתר תרבה אכל תרבה ותר תרבה אכל תרבה ותר תרבה אכל תרבה: יאל א ד
- 3 יגור על ימין ורעב ויאכל על שמאלו ולא שבעו איש בשר ורעי יאכלו: ישעיהו ט ט
- 4 והבאתי עליכם חרב נקמת נקם ברית ונאספחם אל עריכם ושלחתי דבר בחותככם ונתחם ביד אויב: ויקרא כו כ
- 5 בה אמר יי אס לא בריתי יומס וקללה חקות שמיס ואין לא שמיט: ירמיהו לג כה
- 6 בשברי לבם מטה לחם ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במשקל ואכלתם ולא תשבעו: ויקרא כו כ
- 7 והארץ תעב מזה ותרוץ את שבתיה קהשעה מזה ומן יצרו את עינם יען וביען במשפטי מאסי ואת חקתי וגעלה נפשם: ויקרא כו כ
- 8 ואם באלה לא תוסרו לי והלכתם עמי קרי: ויקרא כו כ
- 9 והשלחתי כבס את חית השדה וצבאלה אתכם והצריתיה את בהמתכם והמעושה אתכם ותשמו דרכיכם: ויקרא כו כ
- 10 ולא תשבעו בשמי לשקר ותללת את שם אלהיך אני יי: ויקרא יט ב
- 11 ולא תחללו את שם קדשי ונקשתי בתוך בני ישראל אני יי מקדשכם: ויקרא כו כ
- 12 ותשמרו את השבת פי קדש הוא לכם מחלליה מות יומת כי כל העשה בה מלאכה וצריתה תפס ותוא מקרב עמיה: שמת לא יד
- 13 ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה כי הדס הוא יתנוף את הארץ ולא יר: לא יכפר לךם אשר שפר קה כי אס בדם שפכו: במדבר לה לג
- 14 כי את כל התועבת האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמו את הארץ: ויקרא יח כו
- 15 ותטמו את הארץ ואת עמיה ותקא הארץ את ישיבתי: ויקרא יח כה
- 16 ולא תקיא הארץ אתכם בטמאים אתה כאשר קאה את הדו אשר לפניכם: ויקרא יח כה
- 17 והשמדתי את במתיכם ודברתי את חמניכם ותחתי את פגריכם על געלה נפשי אתכם: ויקרא כו כ
- 18 ותחתי את עריכם חרבה והשפתי את מקדשיכם ולא אריה ברית ביהתכם: ויקרא כו לא
- 19 ואתכם אורה בגימתי ותיקיתי אתרביכם חרב ודמה ארבעם שקמה ועריכם יהיו חרבה: ויקרא כו לג
- 20 אז תרצה הארץ את שבתיה כל ימי השקמה ואתם בארץ אויבים אז ואתם בארץ אויבים כי כלו חקף ומרע וכל פה דובר נבלה ככל זאת לא שב אפו ועוד ידו נטויה מאי (א) ועוד ידו נטויה א"ר חנן בר רבא הכל יודעין למה נכנסה לחופה אלא כל המנבל פיו אפי' חותמין עליו גור דין של שבעים שנה לטובה הופכין עליו לרעה אמר רבה בר שילא אמר רב חסדא כל המנבל את פיו מעמיקין לו גיהנם שנאמר (ב) שוחה עמוקה פי זרות רב נחמן בר יצחק אמר אף שומע ושורתק שנאמר (ג) יפול שם אמר רב אושעיא כל הממרק עצמו לעבירה חבורות ופצעין ויצאין בו שנאמר (ד) חבורות פצע תמרוק ברע ולא עוד אלא שגדון בהדרוקן (ה) שנאמר (ו) ומכות חדרי במן אמר רב נחמן בר יצחק (ז) סימן לעבירה הדרוקן ת"ר ג' מיני הדרוקן הן של עבירה עבה ושל רעב תפוח ושל כשפים דק שמואל הקטן חש ביה אמר רבש"ע מי מפיס איתסי אביי חש ביה אמר רבא ידענא ביה (ח) בנחמני דמכפין נפשיה רבא חש ביה והא רבא הוא דאמר נפישו קטיילי קדר מנפחיה כפן שאני רבא דאנסי ליה רבנן בעידיניה בעל כורחיה ת"ר ד' סימנין הן סימן לעבירה הדרוקן סימן לשנאת חנם ירקון סימן (ט) לגסות הרוח עניות סימן ללה"ר אסכרה ת"ר אסכרה באה לעולם על

תשבת הארץ ודקת את שבתיה: ויקרא כו כר 21 כל ימי השקמה תשבת את אשר לא שבתה בשבתים בשבתם עליה: ויקרא כו לה 22 על פי כל בחרין לא ישמח אדני ואת יחמי ואת אלמנתיו לא ירעם כי כלו חקף ומרע וכל פה דובר נבלה ככל זאת לא שב אפו ועוד ידו נטויה וישעיהו ט טו 23 שוחה עמוקה פי זרות זעום וי יפל שם: משלי כו די 24 תברות פצע תמרוק ברע וממות חרדי כטון: משלי כו כ